

In onze reeks "Trotseer Het Gevaar"

Steun ook eens een totaalweigeraar!

De antimilitaristische beweging krijgt wind in de zeilen. Op pagina 5 kon u reeds een artikel lezen over de totaalweigeraar Koen Nyssen en-politiek gevangene Dirk Torfs. Hier herhalen wij ter informatie nog even de datum van het proces, evenals het adres van Dirk Torfs (voor het adres van Koen Nyssen, zie pagina 5).

PROCES KOEN NYSSSEN, totaalweigeraar

Veto jaar 3/1981 (in beroep)

Koen verschijnt voor het Krijgshof op
Woensdag 15 september, vanaf 14.30 u.
(Justitiepaleis, Poelaertplein, Brussel)

En voor wie van schrijven houdt, één adres:

Dirk Torfs, Penitentiair Schoolcentrum 2320, Hoogstraten

Rellen na betoging tegen de 100 miljard

LEUVEN. — Gisteren vanaf 17 u. hebben in Leuven zowat 150 personen gemanifesteerd tegen de op 9 februari door de regering besliste wapenaankoop ten belope van 100 miljard.

De betoging kende een vreedzaam verloop tot de manifestanten hun stoet wilden ontbinden aan de Nato-kazerne Tarweschoof in de Parkstraat. De rijkswacht wilde dat beletten en zette de straf af. Al vlug wierpen enkele manifestanten glazen bokalen met rode verf.

Verschillende politie-agenten werden door de verf besmeurd. Er vlogen ook stukken baksteen naar de politie-agenten. Deze replieerden met verschillende charges. Het kat- en muisspel duurde tot omstreeks 19 u. Verschillende personen werden voorgeleid. (CL)

Eieren en verf naar Vreven

(Eigen berichtgeving)

BRUSSEL. — Tijdens een spreekbeurt aan de Brusselse universiteit kreeg minister van Landsverdediging Vreven donderdagaavond af te rekenen met een aantal totaalweigeraars. Onder het betoog werden pamfletten uitgedeeld en toen de minister het lokaal wou verlaten werden eieren en verf in zijn richting gegooid. De projektielen misten hun doel.

Minister Vreven was door de PVV-jongeren aan de VUB uitgenodigd om te komen praten over een mogelijke verlenging van de dienstplicht tot 14 maanden. De PVV-jongeren betitelen in een mededeling de aktie als „een gewelddadig optreden dat blijk geeft van grove onverdraagzaamheid”. Ook rektor Steenhaut heeft gisteren in een mededeling gereageerd. Hij heeft het over „onlusten die heel wat schade hebben aangericht aan personen en gebouwen”. De rektor liet een mededeling verspreiden onder de universitaire gemeenschap waarin staat dat hij „de onlusten veroorzaakt en de sancties voorziet”. (P.P.)

Agalev: burgerdienst even lang als militaire

BRUSSEL (Belga). — Uitgaande van de door het Europees parlement goedgekeurde resolutie op basis van het rapport Macciocchi betreffende de duur van de burgerdienst heeft Agalev-Ecolo een wetsvoorstel ingediend.

In dit wetsvoorstel worden de twee basisideeën van de resolutie overgenomen: de burgerdienstplichtige moet een dienst vervullen die niet langer is dan deze door de militaire dienstplichtigen te vervullen. In het wetsvoorstel wordt tevens de procedure van het onderzoek naar de gegrondheid van de gewetensbezwaren verwoorpen. Evenals de resolutie van het Europees Parlement gaat dit wetsvoorstel ervan uit dat het weigeren van militaire dienst een fundamenteel mensenrecht is.

25.02.83

Honderdste Jehova krijgt gratis matras.

Koen Nyssen: bijna bekeerd?

Vakantie: een gevaarlijke tijd voor totalweigeraars. Nauwelijks was Van Kerrebroeck veroordeeld, of Koen Nyssen werd bij de kraag gevat. Hieronder meer over zijn proces maar plots blijkt ook Dirk Torfs al een jaar in de dik te zitten, hongerig kijkend naar die 90 Jehova's die "nog nooit enige moeilijkheden (hebben) opgeleverd", want alleen van lucht en idealen leef je niet. BDJ zal zich voor hen inzetten, maar er is geen oplossing mogelijk "binnen een specifiek politiek perspectief".

'Wie in de mening verkeerde dat na de veroordeling van Martin Van Kerrebroeck "totaalweigeren" (het weigeren van zowel burger- als legerdienst) zou inboeten aan aantrekkingskracht bij Vlaanderen's anti-militaristische jeugd, zal die mening dringend moeten herzien.

Wat en hoe het Martin gebeurde is vrij algemeen bekend: Martin vroeg en verkreeg het statuut van gewetensbezwaarde, verscheen dan niet op het verplichte medisch onderzoek, en enkel omwille van dit laatste werd hij op 14 mei door de Leuvense rechter De Cooman tot 4 maanden gevangenisstraf veroordeeld (zie Veto nrs. 23, 24, 26, 29 en 30). Het openbaar ministerie had 6 maanden gevorderd, en beide partijen gingen intussen in beroep.

Koen Nyssen: gedeserteerd van weggeweest

Acht dagen later werd Koen Nyssen, op weg naar een vredesweekend in Bocholt, nabij Dilsen door de rijkswacht opgepakt. Dje krijgsauditeur hield Koen in verzekerde bewaring met het oog op zijn veroordeling door de Krijgsraad (zie Veto nrs. 24 en 30).

Anders dan Martin wordt Koen vervolgd wegens desertie.

Niet dat hij ooit bij het leger is geweest — integendeel. Maar toen hij werd opgevoerd voor militaire keuring in 't Klein Kasteeltje, stuurde hij prompt alle documenten terug. In een brief aan de Minister van Landsverdediging maakte hij zich bekend als totaalweigeraar, waarop de Minister reageerde dat hij zou behandeld worden als deserteur.

Anders dan Martin heeft Koen nooit gebruik willen maken van de Wet Gewetensbezwaarden. Burgerdienst, als verlengstuk van de dienstplicht, is voor hem géén waarachtig alternatief binnen deze militaristische samenleving (opvatting die trouwens ook door Martin wordt gedeeld).

Spaak, de vader

En zo gebeurde het dat op 22 juni 1982, 49 jaar na het ruchtmakende proces Dieu-Campion (gepleit door de latere Minister van Buitenlandse Zaken en Natosekretaris - generaal Paul - Henri Spaak) (!) en voor het eerst sedert de Tweede Wereldoorlog een ('politieke') totaalweigeraar voor de Krijgsraad moet verschijnen.

Koen's verdediger, mr. Liliane Verluys-Dunesme, pleitte dat dienstplichtige mannen (als dusdanig) t.o. vrouwen worden gediscrimineerd, daar vrouwen door de wetgever niet expliciet worden vermeld als zijnde niet gehouden tot militaire dienst.

Samen met Jos De Man (die eerder totaalweigeraar Van Kerrebroeck voor de korrekcionele rechter verdedigde) bepleitte zij de vrijspraak. Geargumenteerd werd o.m. de onbevoegdheid van de Krijgsraad (Koen is nooit militair geweest, hoe kan er dan in vredesnaam sprake zijn van een deserteur?), en de partijdige samenstelling van deze militaire rechtbank (voorzeten door een legerkapitein en met slechts 1 burgerlijk magistraat).

Jef, Jean en anderen

Die Krijgsraad toonde zich toegeeflijker dan rechter De Cooman (in de zaak Van Kerrebroeck) wat het horen van getuigen betreft: de Genkse priester Jef Ulburghs, de voorzitter van de Italiaanse Partito Radicale en Europarlementslid Jean Fabre, drie nederlandsse vrienden-totaalweigeraars (Willem Bosma, Frank Schulp en Willem Last), allen werden ze gehoord.

Koen's moeder getuigde dat zij haar kinderen altijd heeft opgevoed in hun leven te doen datgene wat zij achten dat goed is. "En dan ben ik niet dat mens die dat zal afkeuren". Stuursrijkende magistraten en langdurig applaus.

Foto links: Leuven is het leven niet.

24 maanden = 2 jaar

De krijgsauditeur (in de militaire rechtspleging fungeert die man én als onderzoeksrechter én als vervolgende partij...) vorderde en verkreeg wat reeds honderden 'deserterende' Jehova's (zie infra) werd toebedeeld: 24 maanden militaire gevangenisstraf.

Koen, ononderbroken in voorarrest sedert 23 mei, ging in beroep. De zaak wordt opnieuw behandeld voor het Krijgshof op woensdag 15 september a.s., vanaf 14 u 30 (in het Justitiepaleis, Poelaertplein, te Brussel).

90

ongehoorzame Jehova's...

Totnogtoe was daarover niet veel geweten, dat van die totaalweigerende Jehova's. Zo iets haalt blijkbaar onze kranten niet. W. Desarte, vice-president van de Liga voor de Rechten van de Mens, beweert dat er in België gemiddeld zo'n 90 totaalweigerende Jehova's worden gevangen gehouden (!).

Hoewel 'Getuigen van Jehova', op basis van hun religieuze gewetensbezwaren ('Gij zult niet doden') in aanmerking kunnen komen voor burgerdienst, toch vertikken ze het om een aanvraag in die zin te willen doen. Immers, "zij hebben, gezworen om maar één meester te dienen: God", en die eed van gehoorzaamheid zouden zij verbreken door het (wettelijk verplicht) indienen van een schriftelijk verzoek.

Koen Nyssen op het moment van zijn arrestatie.

...in 12 bedden ziek

Deze hardleerse, vredelievende burgers worden dus opgepakt, door een Krijgsraad met 24 maanden gevangenis bedacht, en ook daadwerkelijk opgesloten. De Administratie van de Gevangenis, afhankelijk van de Minister van Justitie, maar onder militaire druk, kan blijkbaar niet anders dan al die mensen ook opgesloten houden. Weliswaar vallen ze meestal vanaf het tweede jaar onder het regime van de 'halve vrijheid' (overdag 'buiten' gaan werken — doppers kan zulks niet worden gegund — en 's nachts opnieuw achter de tralies). "Ook werd in Merksplas een paviljoen, met helaas slechts twaalf bedden, ter beschikking gesteld waar zij zelf volledig alles regelen en dit heeft nog nooit enige moeilijkheden opgeleverd".

Sommige cipers kunnen lezen...

Naar wij vernemen vertoefte Koen Nyssen nog steeds in Sint-Gillis, in dezelfde vleugel met een aantal Jehova's waarmee hij de maaltijden en zijn ontspanning deelt. Overdag mag hij enkele uren karweien in de tuin, maar dat hij hierdoor t.o.v. de andere gevangenen wordt bevoorrecht, zint hem niet.

Je kan hem schrijven: Gevangenis Sint-Gillis, cel 589, Ducpétiauxlaan 106, 1060 Brussel. Maar opgelet: brieven aan gevangenen worden regelmatig geopend.

De rij groeit...

En dan is er nog Dirk Torfs. Een vredelievende idealist die op 1 augustus 1981 werd opgepakt en vorig jaar op 25 augustus door de Krijgsraad eveneens tot 24 maanden veroordeeld. Al die tijd

bracht hij door in de gevangenis: Antwerpen, Merksplas, Hoogstraten.

Maar Dirk Torfs kende zijn rechten niet, nam geen advocaat, en wist niet dat je ook in beroep kan gaan tegen zo'n verdikt (hoewel het waarschijnlijk niets zou hebben uitgehaald).

Wat erger is: tot voor enkele maanden had nog niemand van hem gehoord. Toen hij echter vernam dat Koen zich in dezelfde situatie bevond (politiek en radikaal totaalweigeren) ging hij uit solidariteit meteen in hongerstaking.

Meestal wel een emmer...

Na 14 dagen te hebben gevestigd moest hij zijn aktie wel beëindigen: er was nauwelijks reaktie merkbaar in de media, en de gevangenisdirecteur dreigde met overplaatsing en met isolatie (het Reglement voorziet dat de directeur, bij wijze van tuchtmaatregel, een koppige gedetineerde gedurende 9 dagen kan plaatsen in een afzonderingscel. In zo'n cel is amper daglicht of lucht, er staan geen meubels — meestal wel een emmer —, je wordt die ganse periode niet 'gelucht' en 's nachts krijg je een matras en wat dekens binnengeworpen. Niets belet de directeur om na een korte onderbreking je opnieuw zo op te sluiten, en opnieuw. In tegenstelling met bv Nederland heeft een gedetineerde tegen zo'n maatregel geen enkel verhaal — tegen geen enkele maatregel trouwens).

BDJ en totaalweigeren

"(...) alleszins blijft burgerdienst het eerste alternatief. Totaalweigeren mag burgerdienst niet in het gedrang brengen. Indien tegen totaalweigeraars repressief wordt opgetreden zal ook BDJ oproepen tot aktie", aldus enkele maanden geleden Burgerdienst voor de Jeugd (zie Veto nr. 25, p.4).

Vrij recent stelt diezelfde organisatie die de belangen behartigt van alle Vlaamse gewetensbezwaarden (!): "BDJ stelt zich uitdrukkelijk als optie dat het leger en het militarisme gekraakt moeten worden. Zij beschouwt burgerdienst als een volwaardig alternatief (...) en aanvaardt niet dat het statuut in diskrediet wordt gebracht".

Duidelijker: "BDJ vindt het middel van totaalweigeren niet effectief omdat het uiteindelijk leidt tot immobilisme. Het is geen doenbaar alternatief (...), er is geen na te streven oplossing voor de situatie van de veroordeelden binnen een specifiek politiek perspectief".

Nog krasser: "De huidige uiting van totaalweigeren gaat uit van een politieke organisatie die tekenen vertoont van dogmatische starheid". Met die politieke organisatie wordt blijkbaar Onkruid bedoeld, een anarchistische beweging die moeilijk kan vergeleken worden met het bureaucratische en gesubsidieerde BDJ. En voorzover ons bekend had bv. Dirk Torfs nooit van Onkruid gehoord, noch omgekeerd.

BDJ zal...

Wat te doen? BDJ antwoordt in toekomstige wijs: "Hoewel BDJ de aktie voor totaalweigeren afwijst, bevestigt zij dat zij respect heeft voor alle uitingen van anti-militarisme en dat zij zich zal inzetten voor de invrijheidsstelling van alle gewetensgevangenen" (onze kursivering).

In maart klomk het nog dat BDJ "zal oproepen tot aktie" (zie hoger).

Doch blijkbaar zitten er in BDJ ook toekomstige politici: "BDJ vraagt de totaalweigeraars om zich niet af te zetten tegen de gewetensbezwaarden die uiteindelijk hetzelfde doel nastreven en hun objektieve bondgenoten zijn in de antimilitaristische strijd".

Alleen voert BDJ haar anti-militaristische strijd vooralsnog enkel op papier. frans smeets

Noten:

(¹) zie het uitvoerig gestoffeerde "We moeten de oorlog weigeren want het is een misdaad tegen de mensheid" - Het proces Dieu-Campion (1933), van Marcel Dieu in Rep en Roer, jg. 1, nr.3 (mei 1982). Losse nummers: 20 fr.; abonnement: 120 fr/6 maanden, 220 fr/1 jaar; rekening 230 — 0044662 — 62, vermelding 'abonnement Rep en Roer'; Korrespondentie: postbus 62, B — 3000 Leuven 3.

(²) W. Wesarte in een Tribune in BDJ-INFO (tweemaandelijks uitgave van Burgerdienst voor de Jeugd, automatisch toegezonden aan alle Vlaamse gewetensbezwaarden), 1982, nr. 3 p. 3.

(³) BDJ-INFO, 1982, nr. 3, p. 2.